WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 6 października 2009 r.*

W sprawach połączonych C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P i C-519/06 P

mających za przedmiot cztery odwołania w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości wniesione odpowiednio — w dwóch pierwszych sprawach — w dniu 11 grudnia 2006 r., a w dwóch kolejnych sprawach — w dniach 18 grudnia i 13 grudnia 2006 r.,

GlaxoSmithKline Services Unlimited, dawniej Glaxo Wellcome plc, z siedzibą w Brentford (Zjednoczone Królestwo), reprezentowana przez I. Forrestera, QC, a także przez S. Martíneza Lagego, abogado, A. Komninosa, dikigoros oraz A. Schulza, Rechtsanwalt,

wnosząca odwołanie,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

* Język postępowania: angielski.

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez T. Christoforou, F. Castilla de la Torrego oraz E. Gippiniego Fourniera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

popierana przez:

Rzeczpospolitą Polską, reprezentowaną przez E. Ośniecką-Tamecką, M. Kapko oraz K. Majcher, działające w charakterze pełnomocników,

interwenient w postępowaniu odwoławczym,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), z siedzibą w Brukseli (Belgia), reprezentowaną przez M. Hartmanna-Rüppela oraz W. Rehmanna, Rechtsanwälte,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, z siedzibą w Mülheim an der Ruhr (Niemcy), reprezentowaną przez W. Rehmanna, Rechtsanwalt,

Spain Pharma SA, z siedzibą w Madrycie (Hiszpania),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), z siedzibą w Madrycie (Hiszpania), reprezentowaną przez M. Arauja Boyda oraz J. Buendíę Sierrę, abogados,

interwenienci w pierwszej instancji (C-501/06 P),

oraz

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez T. Christoforou, F. Castilla de la Torrego oraz E. Gippiniego Fourniera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

wnosząca odwołanie,

popierana przez:

Rzeczpospolitą Polską, reprezentowaną przez E. Ośniecką-Tamecką, M. Kapko oraz K. Majcher, działające w charakterze pełnomocników,

interwenient w postępowaniu odwoławczym,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, dawniej Glaxo Wellcome plc, z siedzibą w Brentford (Zjednoczone Królestwo), reprezentowana przez I. Forrestera, QC, a także przez A. Komninosa, dikigoros oraz A. Schulza, Rechtsanwalt,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), z siedzibą w Brukseli (Belgia), reprezentowana przez M. Hartmanna-Rüppela,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, z siedzibą w Mülheim an der Ruhr (Niemcy), Rechtsanwalt,

Spain Pharma SA, z siedzibą w Madrycie (Hiszpania),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), z siedzibą w Madrycie (Hiszpania),

interwenienci w pierwszej instancji (C-513/06 P),

oraz

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), z siedzibą w Brukseli (Belgia), reprezentowana przez adwokatów M. Hartmanna-Rüppela oraz W. Rehmanna,

wnosząca odwołanie w sprawie C-515/06 P,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, dawniej Glaxo Wellcome plc, z siedzibą w Brentford, Middlesex (Zjednoczone Królestwo), reprezentowana przez I. Forrestera, QC,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez T. Christoforou, F. Castilla de la Torrego oraz E. Gippiniego Fourniera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, z siedzibą w Mülheim an der Ruhr (Niemcy),

Spain Pharma SA, z siedzibą w Madrycie (Hiszpania),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), z siedzibą w Madrycie (Hiszpania),

interwenienci w pierwszej instancji (C-515/06 P),

oraz

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), z siedzibą w Madrycie (Hiszpania), reprezentowana przez M. Arauja Boyda oraz J. Buendíę Sierrę, abogados,

wnosząca odwołanie,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, dawniej Glaxo Wellcome plc, z siedzibą w Brentford (Zjednoczone Królestwo), reprezentowana przez I. Forrester, QC, oraz A. Schulza, Rechtsanwalt,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez T. Christoforou, F. Castilla de la Torrego oraz E. Gippiniego Fourniera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), z siedzibą w Brukseli (Belgia), reprezentowana przez M. Hartmanna-Rüppela, Rechtsanwalt,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, z siedzibą w Mülheim an der Ruhr (Niemcy),

Spain Pharma SA, z siedzibą w Madrycie (Hiszpania),

interwenienci w pierwszej instancji (C-519/06 P),

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Rosas, prezes izby, A. Ó Caoimh, J. Klučka (sprawozdawca), U. Lõhmus i A. Arabadjiev, sędziowie,

rzecznik generalny: V. Trstenjak,
sekretarz: K. Malaček, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 18 marca 2009 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 30 czerwca 2009 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swych odwołaniach spółka GlaxoSmithKline Services Unlimited (zwana dalej „GSK") (sprawa C-501/06 P), Komisja Wspólnot Europejskich (sprawa C-513/06 P), European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC) (sprawa C-515/06 P) oraz Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (zwane dalej „Aseprofar") (sprawa C-519/06 P) wnoszą do Trybunału o częściowe uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 27 września 2006 r. w sprawie T-168/01 GlaxoSmithKline Services przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-2969 (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem"), w którym Sąd stwierdził nieważność art. 2–4 decyzji Komisji 2001/791/WE z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie procedury stosowania art. 81 traktatu WE [sprawy IV/36.957/F3 — Glaxo Wellcome (zgłoszenie), IV/36.997/F3 — Aseprofar i Fedifar (skarga do Komisji), IV/37.121/F3 — Spain Pharma (skarga do Komisji), IV/37.138/F3 — BAI (skarga do Komisji) i IV/37.380/F3 — EAEPC (skarga do Komisji)] (Dz.U. L 302, s. 1 zwanej dalej „sporną decyzją") i oddalił wniesioną przez GSK skargę w pozostałej części.

2 W decyzji tej Komisja uznała, że Glaxo Wellcome SA (zwana dalej „GW") — spółka zależna od GSK — naruszyła art. 81 ust. 1 WE, zawierając z hurtownikami hiszpańskimi porozumienie wprowadzające rozróżnienie między cenami nałożonymi na hurtowników, mającymi zastosowanie do odsprzedaży aptekom lub szpitalom na terytorium krajowym produktów leczniczych, których koszt nabycia podlega zwrotowi, a wyższymi

cenami nałożonymi w przypadku wywozu produktów leczniczych do każdego innego państwa członkowskiego. Komisja oddaliła także wniosek o wyłączenie tego porozumienia z zakazu porozumień zapobiegających, ograniczających lub zakłócających konkurencję, na podstawie art. 81 ust. 3 WE.

Okoliczności powstania sporu

3 Przedstawione w pkt 8–21 zaskarżonego wyroku okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu można streścić następująco:

4 GSK jest spółką prawa brytyjskiego z siedzibą w Brentford (Zjednoczone Królestwo). Należy ona do grupy GlaxoSmithKline, będącej jednym z głównych światowych wytwórców produktów leczniczych. Głównym przedmiotem działalności GW, spółki prawa hiszpańskiego z siedzibą w Madrycie (Hiszpania), jest rozwój, wytwarzanie i sprzedaż produktów leczniczych w Hiszpanii.

5 Pismem z dnia 6 marca 1998 r. GW zgłosiła do Komisji dokument zatytułowany „Ogólne warunki sprzedaży należących do [GW] i jej filii środków leczniczych do autoryzowanych hurtowni" (zwany dalej „porozumieniem") celem uzyskania atestu negatywnego bądź wyłączenia na podstawie rozporządzenia Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962 r., pierwszego rozporządzenia wprowadzającego w życie art. [81] i [82] traktatu (Dz.U. 13, s. 204). Pismem z dnia 28 lipca 1998 r. GSK skierowała do Komisji zgłoszenie uzupełniające.

6 Porozumienie ma zastosowanie do 82 produktów leczniczych przeznaczonych do sprzedaży hurtownikom hiszpańskim, z którymi GW nawiązała stosunki handlowe poza obrębem każdej sieci dystrybucji. Ci ostatni mogą je przeznaczyć do odsprzedaży szpitalom hiszpańskim i aptekom hiszpańskim, które dostarczają je pacjentom za

okazaniem recepty. Mogą oni również przeznaczyć je do odsprzedaży w innych państwach członkowskich w drodze handlu równoległego, którym zajmują się z powodu istnienia zróżnicowanych cen. Pośród 82 produktów leczniczych w porozumieniu figuruje osiem produktów leczniczych, które zdaniem GSK mogą w szczególności stanowić przedmiot handlu równoległego, głównie między Hiszpanią a Zjednoczonym Królestwem.

7 Artykuł 4 porozumienia przewiduje dla wszystkich tych 82 produktów leczniczych dwie różne ceny. Artykuł ten stanowi:

„A) Zgodnie z przepisami art. 100 ust. 1 akapit pierwszy i art. 100 ust. 2 ustawy nr 25/1990 z dnia 20 grudnia 1990 r. w sprawie produktów leczniczych (BOE nr 306 z dnia 22 grudnia 1990 r.) ceny produktów farmaceutycznych [GW] i jej filii nie mogą w żadnym wypadku przekraczać maksymalnej ceny producenta ustalonej przez właściwe w sprawach zdrowia władze hiszpańskie, jeśli spełnione są dwie przesłanki określające zastosowanie tychże przepisów prawnych, a mianowicie:

— wyżej wymienione produkty farmaceutyczne są finansowane z funduszy hiszpańskiego systemu zabezpieczenia społecznego lub też z hiszpańskich funduszy publicznych,

— zakupione produkty farmaceutyczne są następnie sprzedawane na rynku krajowym, to znaczy za pośrednictwem hiszpańskich aptek lub szpitali.

B) Jeśli jedna z tych przesłanek nie jest spełniona (to znaczy we wszystkich przypadkach, kiedy ustawodawstwo hiszpańskie zezwala producentom na swobodne ustalanie ceny ich produktów farmaceutycznych), [GW] i jej filie ustalają cenę ich produktów farmaceutycznych zgodnie z rzeczywistymi, obiektywnymi i niedyskryminującymi kryteriami ekonomicznymi i niezależnie od określonego przez kupującego przeznaczenia produktu. W szczególności [GW]

i jej filie stosują do własnych produktów farmaceutycznych cenę, która została, na bazie ich wewnętrznych badań ekonomicznych, początkowo zaproponowana właściwym w sprawach zdrowia władzom hiszpańskim i zaktualizowana w sposób obiektywny w zależności od wzrostu kosztów utrzymania zgodnie z przepisami art. 100 ust. 1 akapit pierwszy i art. 100 ust. 2 [ustawy nr 25/1990] i innymi uprzednimi ustawami hiszpańskimi o ustalaniu ceny na produkty lecznicze".

8 Pismem z dnia 6 marca 1998 r. GW przesłała projekt porozumienia 89 hurtownikom z terenu Hiszpanii, a 75 spośród tych hurtowników, reprezentujących ponad 90% całości sprzedaży GW w Hiszpanii odesłało podpisaną kopię porozumienia. Porozumienie to weszło w życie w dniu 9 marca 1998 r.

9 Jego zgodność z prawem została zakwestionowana przed hiszpańskimi władzami ds. konkurencji i przed sądami hiszpańskimi między innymi przez Aseprofar.

10 Ponadto skargi, w których podniesiono, że porozumienie narusza art. 81 ust. 1 WE, zostały wniesione do Komisji między innymi przez EAEPC i Aseprofar.

11 W dniu 8 maja 2001 r. Komisja wydała zaskarżoną decyzję, która brzmi:

„Artykuł 1

[GW] naruszyła art. 81 ust. 1 traktatu, zawierając z hurtownikami hiszpańskimi porozumienie wprowadzające rozróżnienie między cenami nałożonymi na hurtowników, w przypadku odsprzedaży aptekom lub szpitalom na terytorium krajowym

produktów leczniczych, których koszt nabycia podlega zwrotowi, a wyższymi cenami nałożonymi w przypadku wywozu produktów leczniczych do każdego innego państwa członkowskiego.

Artykuł 2

Złożony przez [GW] wniosek o wyłączenie porozumienia opisanego w art. 1 z ustanowionego w art. 81 ust. 3 traktatu WE zakazu porozumień zapobiegających, ograniczających lub zakłócających konkurencję zostaje niniejszym oddalony.

Artykuł 3

[GW] natychmiast zaprzestanie naruszenia, o którym mowa w art. 1, o ile nie zostało to do tej pory uczynione. Od tej pory spółka ta nie będzie podejmować żadnych działań będących elementem tego naruszenia ani żadnych działań mających równoważny cel lub skutek.

Artykuł 4

W terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia niniejszej decyzji [GW] poinformuje Komisję o działaniach, jakie podejmie w celu zastosowania się do zawartych w niej dyspozycji.

[…]".

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

12 Z pkt 22–37 zaskarżonego wyroku wynika, że pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 23 lipca 2001 r. GSK wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji. Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniach 8 i 16 listopada 2001 r. EAEPC i Aseprofar wniosły o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta na poparcie żądań Komisji zgodnie z art. 40 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości i art. 115 § 1 regulaminu Sądu. Postanowieniem z dnia 27 listopada 2002 r. prezes pierwszej izby Sądu uwzględnił te wnioski interwencyjne.

13 W zaskarżonym wyroku Sąd orzekł, co następuje:

„1) Stwierdza się nieważność art. 2, 3 i 4 [spornej] decyzji.

2) Skargę oddala się w pozostałej części.

3) [GSK] poniesie połowę kosztów własnych i połowę kosztów Komisji, w tym koszty związane z interwencjami.

4) Komisja poniesie połowę kosztów własnych i połowę kosztów [GSK], w tym koszty związane z interwencjami.

5) [Aseprofar], […], [EAEPC], […] ponoszą koszty własne”.

Żądania stron i postępowanie przed Trybunałem

14 W swym odwołaniu GSK wnosi do Trybunału o:

— uchylenie zaskarżonego wyroku w części, w której oddala on wniesioną przez tę spółkę skargę o stwierdzenie nieważności art. 1 spornej decyzji lub zastosowanie wszelkich innych środków, jakie Trybunał uzna za stosowne, oraz

— obciążenie Komisji kosztami postępowania poniesionymi przez GSK.

15 W odpowiedzi na odwołanie Komisja wniosła także odwołanie wzajemne, w którym zwróciła się do Trybunału o:

— oddalenie odwołania GSK w całości;

— uchylenie pkt 1 oraz pkt 3–5 sentencji zaskarżonego wyroku;

— ostateczne rozstrzygnięcie sporu poprzez oddalenie skargi o stwierdzenie nieważności w sprawie T-168/01 jako bezzasadnej oraz

— obciążenie GSK kosztami poniesionymi przez Komisję w postępowaniu pierwszej instancji i w postępowaniu odwoławczym.

16 W odpowiedzi na odwołanie wzajemne GSK wnosi do Trybunału o uznanie tego odwołania za niedopuszczalne albo bezzasadne, bądź jednocześnie niedopuszczalne i bezzasadne, a także o obciążenie Komisji kosztami postępowania.

17 W swym odwołaniu Komisja przedstawia identyczne żądania jak trzy ostatnie z żądań sformułowanych w odpowiedzi na odwołanie i w odwołaniu wzajemnym w sprawie C-501/06 P, a mianowicie wnosi o:

— uchylenie pkt 1 oraz pkt 3–5 sentencji zaskarżonego wyroku;

— ostateczne rozstrzygnięcie sporu poprzez oddalenie skargi o stwierdzenie nieważności w sprawie T-168/01 jako bezzasadnej oraz

— obciążenie GSK kosztami poniesionymi przez Komisję w postępowaniu pierwszej instancji i w postępowaniu odwoławczym.

18 W swym odwołaniu EAEPC wnosi do Trybunału o:

— uchylenie zaskarżonego wyroku w części, w której Sąd stwierdził w nim nieważność spornej decyzji, oraz

— obciążenie GSK kosztami postępowania pierwszej instancji i postępowania odwoławczego.

19 W swym odwołaniu Aseprofar wnosi do Trybunału o:

— uchylenie pkt 1 sentencji zaskarżonego wyroku;

— ostateczne rozstrzygnięcie sporu w sprawie T-168/01 poprzez oddalenie skargi GSK i potwierdzenie spornej decyzji;

— uchylenie pkt 3–5 sentencji zaskarżonego wyroku oraz

— obciążenie GSK kosztami postępowania pierwszej instancji i postępowania odwoławczego.

20 Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2008 r. prezes Trybunału zarządził połączenie spraw C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P i C-519/06 P do łącznego rozpoznania w procedurze ustnej i do wydania wyroku.

W przedmiocie odwołań

21 Celem zapewnienia jasności i ze względu na podobieństwo zarzutów podniesionych przez wnoszące odwołania niektóre z tych zarzutów zostaną zbadane oddzielnie, a inne zostaną rozpoznane łącznie.

W przedmiocie dopuszczalności

W przedmiocie dopuszczalności samoistnych zarzutów odwołania dotyczących art. 81 ust. 1 WE, podniesionych przez Aseprofar i Komisję popieraną przez Rzeczpospolitą Polską

— Argumentacja stron

22 GSK utrzymuje, że odwołania Komisji i Aseprofar, a także przedstawione przez Rzeczpospolitą Polską uwagi interwenienta są zasadniczo niedopuszczalne. Autorzy tych pism procesowych kwestionują w nich bowiem uzasadnienie a nie odnoszącą się do art. 81 ust. 1 WE sentencję zaskarżonego wyroku. GSK twierdzi, że zarzuty zwrócone przeciwko uzasadnieniu tej części zaskarżonego wyroku, która dotyczy art. 81 ust. 1 WE, nie mogą w żadnym razie mieć wpływu na pkt 2 sentencji tego wyroku, który potwierdza art. 1 spornej decyzji, skoro wynika z niego, że porozumienie narusza art. 81 ust. 1 WE. GSK utrzymuje, że w świetle orzecznictwa dotyczącego kwestii

dopuszczalności odwołań wszystkie zarzuty skierowane przeciwko odnoszącemu się do art. 81 ust. 1 WE uzasadnieniu Sądu są niedopuszczalne.

— Ocena Trybunału

23 Z orzecznictwa Trybunału wynika, że istnienie interesu prawnego po stronie wnoszącego odwołanie zakłada, iż w razie jego uwzględnienia przyniesie ono korzyść stronie, która je wniosła (zob. postanowienia: z dnia 25 stycznia 2001 r. w sprawie C-111/99 P Lech-Stahlwerke przeciwko Komisji, Rec. s. I-727, pkt 18; z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie C-503/07 P Saint-Gobain Glass Deutschland przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2217, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).

24 W tym przypadku Komisja i Aseprofar utrzymują, że Sąd naruszył prawo, uznając, że porozumienie miało cel antykonkurencyjny, lecz wnoszą do Trybunału o utrzymanie w mocy pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku oraz o zastąpienie jego uzasadnienia.

25 W tych okolicznościach — jak trafnie zwraca uwagę GSK — bezsporne jest to, że zarzuty podniesione przez Komisję i Aseprofar nie mogą, po pierwsze, przynieść im korzyści, a po drugie — mieć wpływu na pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku, w którym potwierdzono naruszenie art. 81 ust. 1 WE.

26 Wobec tego odrębne odwołania wniesione przez Komisję i Aseprofar — w zakresie, w jakim skierowane są one przeciwko tej części uzasadnienia zaskarżonego wyroku, która dotyczy art. 81 ust. 1 WE — należy uznać za niedopuszczalne.

W przedmiocie zarzucanej przez GSK niedopuszczalności odwołania wzajemnego Komisji

— Argumentacja stron

27 GSK wskazuje po pierwsze, że odwołanie wzajemne jest niedopuszczalne ze względu na to, że Komisja wniosła już odwołanie od zaskarżonego wyroku w sprawie C-513/06 P. Według tej spółki odwołanie i odwołanie wzajemne to dwa alternatywne środki zaskarżenia, których nie można stosować łącznie.

28 Po drugie, wniesienie odwołania wzajemnego, identycznego jak odwołanie w sprawie C-513/06 P, stanowi nadużycie procesowe i z tego względu jest niedopuszczalne. Według GSK, w sytuacji gdy dwa akty dotyczą sporu między tymi samymi stronami, mają ten sam cel i opierają się na tych samych zarzutach, późniejszy z tych aktów, czyli odwołanie wzajemne, należy uznać za niedopuszczalny.

29 Po trzecie, odwołanie wzajemne jest niedopuszczalne ze względu na to, że zakwestionowano w nim pewne części zaskarżonego wyroku, w których twierdzenia Komisji uznano za zasadne. Niedopuszczalność ma charakter oczywisty, ponieważ zarzut skierowany przeciwko tej części uzasadnienia zaskarżonego wyroku, która nie ma wpływu na treść jego sentencji, jest nieistotny dla sprawy, a zatem należy go odrzucić.

30 Komisja utrzymuje w szczególności, że większość argumentów dotyczących art. 81 ust. 1 WE odnosi się do zagadnień dotyczących art. 81 ust. 3 WE, gdyż mówią one o rzekomej specyfice rynku, która ma znaczenie w kontekście tych dwóch ustępów. Poza tym instytucja ta podnosi, że argumenty te należy postrzegać jako argumenty przedstawione w odpowiedzi na zarzuty podniesione w odwołaniu GSK. Komisja dodaje, że nie istnieje podstawa, na której odwołanie wzajemne można uznać za niedopuszczalne w sytuacji, gdy wniesiono już odwołanie samoistne.

— Ocena Trybunału

31 Co się tyczy argumentu, że Komisja nie mogła wnieść jednocześnie odwołania i odwołania wzajemnego, ponieważ stanowiłoby to w szczególności nadużycie proceduralne, należy po pierwsze zaznaczyć, że z treści art. 116 regulaminu Trybunału Sprawiedliwości nie wynika wcale, że strona nie może wnieść jednocześnie odwołania i odwołania wzajemnego od tego samego wyroku Sądu, i to niezależnie od okoliczności, że kilka spraw, których dotyczy ten wyrok zostało połączonych. Po drugie, pomimo połączenia spraw C-501/06 P i C-513/06 P nie utraciły one swego samoistnego charakteru.

32 Wobec tego argument GSK nie zasługuje na uwzględnienie.

33 Co się tyczy argumentu, że odwołanie wzajemne jest niedopuszczalne ze względu na to, że jego autor kwestionuje uzasadnienie pewnych części zaskarżonego wyroku, a nie pkt 2 jego sentencji, należy zwrócić uwagę, iż tak samo jak w przypadku odwołania istnienie interesu prawnego po stronie wnoszącego odwołanie wzajemne zakłada, iż w razie jego uwzględnienia przyniesie ono korzyść stronie, która je wniosła.

34 Jednakże — jak stwierdziła rzecznik generalna w pkt 52 swej opinii — Komisja w toku postępowania wskazywała na to, że jej argumentacja przedstawiona w odwołaniu wzajemnym służyła przede wszystkim udzieleniu odpowiedzi na odwołanie GSK. Według Komisji argumentacji tej nie można zatem uznać za odwołanie wzajemne w rozumieniu art. 116 § 1 tiret pierwsze alternatywa druga regulaminu Trybunału, lecz za wniosek o oddalenie odwołania GSK w rozumieniu art. 116 § 1 tiret pierwsze alternatywa pierwsza tego regulaminu.

35 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 116 § 1 regulaminu żądania zawarte w odpowiedzi na odwołanie mają na celu oddalenie odwołania w całości lub w części albo uchylenie w całości lub w części orzeczenia Sądu bądź uwzględnienie w całości lub w części żądań przedstawionych w pierwszej instancji, z wyłączeniem wszelkich nowych żądań.

36 Tymczasem z brzmienia tego przepisu nie wynika wcale, jakoby Aseprofar, EAEPC czy Komisja były pozbawione możliwości przedstawienia środków obrony w celu odniesienia się do konkretnych zarzutów podniesionych przez GSK w odwołaniu, w celu wyjaśnienia, jakie błędy popełnił Sąd przy dokonywaniu wykładni i stosowaniu art. 81 ust. 1 WE, a także w celu przedstawienia prawidłowej — według nich — wykładni tego przepisu.

37 Wobec powyższego w odpowiedzi na odwołanie wniesione przez GSK w sprawie C-501/06 P Komisja, a także Aseprofar i EAEPC mogą wnieść o oddalenie odwołania GSK, w którym zakwestionowano pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku.

38 Przeciwnie do tego, co twierdzi GSK, zasadności tego wniosku nie podważa okoliczność, że Komisja przedstawiła środki obrony w części odpowiedzi na odwołanie zatytułowanej „odwołanie wzajemne". Bezsprzeczne jest bowiem to, że nie można oceniać części pisma, w której Komisja przedstawiła swą argumentację, jedynie na podstawie jej formalnego tytułu, bez względu na zawartość tej części pisma. Tymczasem w rozpatrywanym przypadku, niezależnie od tego, jakimi posłużono się słowami, jest oczywiste, że część odpowiedzi na odwołanie zatytułowana „odwołanie wzajemne" stanowi wniosek o oddalenie odwołania.

39 W świetle powyższych rozważań podniesiony przez GSK zarzut niedopuszczalności odwołania wzajemnego należy oddalić.

W przedmiocie podniesionego przez GSK zarzutu dotyczącego art. 81 ust. 1 WE

40 Trzeba przypomnieć, że w pkt 114–147 zaskarżonego wyroku Sąd ocenił, czy można uwzględnić główny wniosek Komisji, stosownie do którego należałoby uznać, że art. 4 porozumienia jest zakazany przez art. 81 ust. 1 WE w zakresie, w jakim jego celem jest ograniczenie handlu równoległego.

41 W pkt 114–116 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że porozumienie wprowadziło system zróżnicowanych cen zmierzający do ograniczenia handlu równoległego i że należy zasadniczo uznać, iż miało ono na celu ograniczenie konkurencji.

42 W pkt 117–119 zaskarżonego wyroku Sąd uznał jednak, że biorąc pod uwagę kontekst prawny i gospodarczy, sam cel ograniczenia handlu równoległego nie wystarczy, aby przyjąć, że zastosowanie art. 81 ust. 1 WE do niniejszego przypadku nie może zależeć jedynie od faktu, że porozumienie zmierza do ograniczenia handlu równoległego produktami leczniczymi lub do podzielenia wspólnego rynku, co prowadzi do wniosku, że ma ono wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, lecz wymaga ponadto analizy zmierzającej do ustalenia, czy jego celem lub skutkiem jest zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji na rynku właściwym na szkodę konsumenta końcowego.

43 W pkt 121 zaskarżonego wyroku Sąd wyjaśnił, że jeśli nawet uznaje się, że handel równoległy korzysta z pewnej ochrony, to nie jako taki, lecz z racji tego, że sprzyja on z jednej strony rozwojowi wymiany handlowej, a z drugiej strony umocnieniu konkurencji, to znaczy, gdy chodzi o ten drugi aspekt, z takiej racji, iż przynosi on konsumentom końcowym korzyści płynące ze skutecznej konkurencji w zakresie zaopatrzenia czy ceny. W ocenie Sądu uznaje się zatem, iż porozumienie, które zmierza do ograniczenia handlu równoległego, winno być zasadniczo uważane za takie, które ogranicza konkurencję, lecz ma to miejsce na tyle, na ile można domniemywać, iż pozbawia ono konsumentów końcowych tych korzyści.

44 Tymczasem w pkt 122 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że uwzględniając kontekst prawny i gospodarczy, w który wpisuje się porozumienie zawarte przez GSK, nie można domniemywać, iż pozbawia ono konsumentów końcowych produktów leczniczych takich korzyści. W istocie pośrednicy hiszpańscy mogą czerpać korzyść, jaką może pociągać za sobą w zakresie ceny handel równoległy, w którym to przypadku korzyść ta nie przypadnie w udziale konsumentom końcowym.

45 W pkt 133 zaskarżonego wyroku Sąd zarzucił Komisji to, że w żadnym momencie nie analizuje ona specyficznych i istotnych cech charakterystycznych sektora, który opiera się na tym, że ceny przedmiotowych produktów podlegających kontroli państw członkowskich ustalających je bezpośrednio bądź pośrednio na poziomie, który uważają za stosowny, kształtują się na strukturalnie odmiennych poziomach we Wspólnocie Europejskiej i, w przeciwieństwie do cen innych dóbr konsumpcyjnych, wypadają w każdym razie w dużej mierze z wolnej gry popytu i podaży. W pkt 134 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że okoliczność ta oznacza, iż nie można domniemywać, że handel równoległy ma wpływ na ceny stosowane wobec konsumentów końcowych produktów leczniczych finansowanych z krajowych systemów ubezpieczeń zdrowotnych i przynosi im z tego tytułu znaczne korzyści analogiczne do tych, jakie przypadałyby im w udziale, gdyby ceny te były ustalane w wyniku gry popytu i podaży.

46 Na podstawie tej analizy w pkt 147 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził ostatecznie, że nie można uwzględnić głównego wniosku Komisji, stosownie do którego należałoby uznać, że art. 4 porozumienia jest zakazany przez art. 81 ust. 1 WE w zakresie, w jakim jego celem jest ograniczenie handlu równoległego. Skoro ceny przedmiotowych produktów leczniczych chronione są w dużej mierze z racji obowiązujących uregulowań przed wolną grą popytu i podaży oraz ustanowione i kontrolowane przez władze publiczne, nie można z góry zakładać, że handel równoległy zmierza do ich obniżenia i zwiększenia przez to dobrobytu konsumentów końcowych. Przeprowadzona w tym kontekście analiza treści art. 4 porozumienia nie pozwala zatem na przyjęcie założenia, że to postanowienie umowne, które zmierza do ograniczenia handlu równoległego, zmierza tym samym do zmniejszenia dobrobytu konsumentów końcowych. W tej w dużej mierze bezprecedensowej sytuacji nie można zatem wywnioskować jedynie z treści postanowień tego porozumienia, przy uwzględnieniu jego kontekstu, że ogranicza ono konkurencję. Należy jeszcze rozważyć skutki tego porozumienia, chociażby po to, aby ustalić, co był w stanie na podstawie jego treści wysondować organ regulujący.

Argumentacja stron

47 W swym odwołaniu GSK wnosi o uchylenie pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku, w którym Sąd oddalił wniesioną przez tę spółkę skargę o stwierdzenie nieważności art. 1 spornej decyzji. GSK utrzymuje, że Sąd dokonał błędnej wykładni art. 81 ust. 1 WE, uznając, że porozumienie ma skutek antykonkurencyjny.

48 Z drugiej strony spółka ta twierdzi, że Sąd słusznie uznał, iż dokonana przez Komisję analiza ograniczającego celu porozumienia w rozumieniu art. 81 ust. 1 WE obarczona jest błędem polegającym na braku uwzględnienia właściwego kontekstu prawnego i gospodarczego. GSK utrzymuje jednak, że Sąd powinien był stwierdzić to samo uchybienie w ramach analizy skutków porozumienia.

49 Zdaniem GSK Sąd powinien był stwierdzić, że porozumienie nie mogło skutkować ograniczeniem konkurencji przejawiającym się zmniejszeniem dobrobytu konsumentów.

50 W swych odpowiedziach na wniesione przez GSK odwołanie Komisja, Aseprofar i EAEPC kwestionują całość argumentacji przedstawionej przez GSK. Strony te stoją na stanowisku, że w zaskarżonym wyroku Sąd trafnie uznał, że popełnione zostało naruszenie art. 81 ust. 1 WE.

51 Wnosząc także o oddalenie podniesionego przez GSK zarzutu dotyczącego art. 81 ust. 1 WE strony te twierdzą jednak, że przy ocenie przesłanki antykonkurencyjnego celu porozumienia Sąd dopuścił się szeregu naruszeń prawa. Podnoszą one, że analiza kontekstu prawnego i gospodarczego dokonana zgodnie z zasadami wynikającymi z orzecznictwa Trybunału powinna była doprowadzić Sąd do wniosku, że

porozumienie miało antykonkurencyjny cel. Twierdząc, że pkt 2 sentencji wyroku jest wprawdzie zasadny, wnoszą one jednak do Trybunału o zastąpienie przedstawionego w tym względzie uzasadnienia.

52 W swej odpowiedzi na wniesione przez GSK odwołanie Komisja utrzymuje w szczególności, że Sąd błędnie zinterpretował i zastosował termin „cel" występujący w art. 81 ust. 1 WE.

53 Komisja twierdzi z jednej strony, że Trybunał i Sąd zawsze stały na stanowisku, iż celem porozumień, które zmierzają do ograniczenia handlu równoległego wewnątrz Wspólnoty, jest ograniczanie konkurencji. Z drugiej strony w zaskarżonym wyroku Sąd nie tylko sformułował normę prawną ograniczającą ochronę handlu równoległego, ale także zastosował ją w sposób błędny i niekompletny, bez przedstawienia wystarczającego uzasadnienia. Komisja podnosi, że w pkt 117–122 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że handel równoległy między państwami członkowskimi należy chronić tylko „z racji tego, że sprzyja on z jednej strony rozwojowi wymiany handlowej, a z drugiej strony umocnieniu konkurencji". Tymczasem instytucja ta zarzuca Sądowi to, że w swym uzasadnieniu zignorował on okoliczność rozwoju wymiany handlowej, uznał, że wzmocnienie konkurencji wymaga, by handel równoległy przynosił konsumentom końcowym korzyści płynące ze skutecznej konkurencji w zakresie zaopatrzenia czy ceny, a także pominął jakąkolwiek analizę korzyści w zakresie zaopatrzenia, jakie niesie ze sobą handel równoległy.

Ocena Trybunału

54 Ponieważ Komisja, Aseprofar i EAEPC utrzymują, że formułując ocenę dotyczącą przesłanki antykonkurencyjnego celu porozumienia Sąd naruszył prawo i wnoszą do Trybunału o utrzymanie w mocy pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku przy jednoczesnym zastąpieniu jego uzasadnienia, argumenty te należy zbadać przed przystąpieniem do analizy argumentów podniesionych przez GSK w uzasadnieniu odwołania.

55 Po pierwsze, należy przypomnieć, że w kontekście oceny ewentualnego naruszenia art. 81 ust. 1 WE przez dane porozumienie przesłanki antykonkurencyjnego celu i antykonkurencyjnego skutku mają charakter nie kumulatywny lecz alternatywny. Zgodnie z orzecznictwem utrwalonym od czasu wydania wyroku z dnia 30 czerwca 1966 r. w sprawie 56/65 LTM, Rec. s. 337, alternatywny charakter tej przesłanki wyrażony przy pomocy spójnika „lub" skutkuje w pierwszej kolejności koniecznością zbadania samego celu porozumienia z uwzględnieniem kontekstu gospodarczego, w jakim ma być ono stosowane. Jednakże w wypadku, gdy analiza treści porozumienia nie wskazuje na wystarczający stopień szkodliwości dla konkurencji, należy wówczas zbadać jego skutki, a do objęcia go zakazem wymagane jest spełnienie przesłanek, które wskazują na faktyczne zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji w odczuwalny sposób. Z orzecznictwa wynika także, że nie jest konieczne badanie skutków porozumienia, jeżeli został stwierdzony jego antykonkurencyjny cel (zob. podobnie wyrok z dnia 4 czerwca 2009 r. w sprawie C-8/08 T-Mobile Netherlands i in., Zb.Orz. s. I-4529, pkt 28, 30).

56 Po drugie, zbadanie argumentów dotyczących przesłanki antykonkurencyjnego celu porozumienia przed argumentami dotyczącymi jego antykonkurencyjnego skutku jest tym bardziej zasadne, że gdyby zarzucane przez Komisję, Aseprofar i EAEPC naruszenie prawa zostało potwierdzone, trzeba by oddalić odwołanie GSK skierowane przeciwko tej części zaskarżonego wyroku, która dotyczy antykonkurencyjnego skutku porozumienia.

57 Wobec tego należy zbadać, czy wspomniana w pkt 41–46 niniejszego wyroku ocena Sądu odnosząca się do kwestii istnienia antykonkurencyjnego celu porozumienia jest zgodna z zasadami wynikającymi z orzecznictwa dotyczącego tego zagadnienia.

58 W tym względzie należy podkreślić, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przy ocenie przesłanki antykonkurencyjnego charakteru porozumienia należy skupić się w szczególności na treści jego postanowień, na obiektywnych celach, do których osiągnięcia ono zmierza, a także na kontekście gospodarczym, w jaki porozumienie to wpisuje się (zob. podobnie wyroki: z dnia 8 listopada 1983 r. w sprawach połączonych od 96/82 do 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 i 110/82 IAZ International Belgium i in. przeciwko Komisji, Rec. s. 3369, pkt 25; z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie C-209/07 Beef Industry Development Society i Barry Brothers, Zb.Orz. s. I-8637, pkt 16, 21). Ponadto nic nie stoi na przeszkodzie, aby Komisja lub sądy wspólnotowe uwzględniły zamiar stron, mimo iż nie stanowi on koniecznej przesłanki ustalenia, czy

porozumienie ma charakter ograniczający (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie IAZ International Belgium i in. przeciwko Komisji, pkt 23–25).

59 W dziedzinie handlu równoległego Trybunał miał już sposobność, by orzec, że celem porozumień, które zmierzają do zakazania lub ograniczenia takiego handlu, jest zapobieżenie konkurencji (zob. podobnie wyroki: z dnia 1 lutego 1978 r. w sprawie 19/77 Miller International Schallplatten przeciwko Komisji, Rec. s. 131, pkt 7, 18; z dnia 12 lipca 1979 r. w sprawach połączonych 32/78, od 36/78 do 82/78 BMW Belgium i in. przeciwko Komisji, Rec. s. 2435, pkt 20–28, 31).

60 Jak stwierdziła rzecznik generalna w pkt 155 swej opinii, zasada, zgodnie z którą porozumienie w przedmiocie ograniczenia handlu równoległego należy uznać za „ograniczenie konkurencji ze względu na cel" ma zastosowanie w sektorze farmaceutycznym.

61 Ponadto w tym względzie Trybunał orzekł — w ramach zastosowania art. 81 WE i w sprawie dotyczącej sektora farmaceutycznego — że porozumienie między producentem i dystrybutorem, które zmierzało do ponownego ustanowienia barier krajowych w handlu między państwami członkowskimi, mogło sprzeciwiać się celowi traktatu polegającemu na doprowadzeniu do integracji rynków krajowych poprzez ustanowienie jednolitego rynku. Trybunał kilkakrotnie zakwalifikował więc porozumienia mające na celu ustanowienie barier na rynkach krajowych według granic państwowych lub utrudnienie wzajemnej penetracji rynków krajowych, w szczególności te mające na celu zakazanie lub ograniczenie wywozu równoległego jako porozumienia mające na celu ograniczenie konkurencji w rozumieniu tego artykułu traktatu (wyrok z dnia 16 września 2008 r. w sprawach połączonych od C-468/06 do C-478/06 Sot. Lélos kai Sia i in., Zb.Orz. s. I-7139, pkt 65 i przytoczone tam orzecznictwo).

62 Co się tyczy twierdzenia Sądu, stosownie do którego, jeśli uzna się, iż porozumienie, które zmierza do ograniczenia handlu równoległego, winno być zasadniczo uważane za takie, które ogranicza konkurencję, to ma to miejsce na tyle, na ile można domniemywać, iż pozbawia ono konsumentów końcowych korzyści płynących ze skutecznej konkurencji w zakresie zaopatrzenia czy ceny, należy zaznaczyć, że twierdzenie to nie znajduje poparcia ani w treści art. 81 ust. 1 WE, ani w orzecznictwie.

63 Z jednej strony z przepisu tego nie wynika wcale, że cel antykonkurencyjny mogą mieć jedynie porozumienia, które pozbawiają konsumentów pewnych korzyści. Z drugiej strony należy podkreślić, iż Trybunał orzekł, że art. 81 WE ma na celu, na wzór innych przepisów prawa konkurencji zawartych w traktacie, ochronę nie tylko bezpośrednich interesów konsumentów, lecz również struktury rynku i w ten sposób — konkurencji jako takiej. Dlatego stwierdzenie istnienia antykonkurencyjnego celu porozumienia nie może być uzależniane od tego, czy konsumenci końcowi zostali pozbawieni korzyści płynących ze skutecznej konkurencji w zakresie zaopatrzenia lub ceny (zob. analogicznie ww. wyrok w sprawie T-Mobile Netherlands i in., pkt 38, 39).

64 Wynika stąd, że uzależniając istnienie antykonkurencyjnego celu od wykazania, że porozumienie prowadzi do powstania niedogodności po stronie konsumentów końcowych i wyciągając wniosek, że w odniesieniu do rozpatrywanego porozumienia cel taki nie istniał, Sąd naruszył prawo.

65 Należy jednak przypomnieć, że jeśli w uzasadnieniu wyroku Sądu dopuszczono się naruszenia prawa wspólnotowego, lecz jego rozstrzygnięcie jest zasadne w świetle innych względów prawnych, to stwierdzenie takiego naruszenia nie może skutkować uchyleniem tego wyroku (zob. podobnie wyroki: z dnia 9 czerwca 1992 r. w sprawie C-30/91 P Lestelle przeciwko Komisji, Rec. s. I-3755, pkt 28, a także z dnia 12 listopada 1996 r. w sprawie C-294/95 P Ojha przeciwko Komisji, Rec. s. I-5863, pkt 52).

66 W rozpatrywanym przypadku właśnie tak jest. Wystarczy bowiem przypomnieć, że w pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku Sąd potwierdził art. 1 spornej decyzji, w którym Komisja uznała, że porozumienie narusza art. 81 ust. 1 WE. Wobec tego pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku nie powinien zostać uchylony.

67 W świetle całości powyższych rozważań należy oddalić odwołanie wniesione przez GSK jako bezzasadne, skoro zmierza ono do wykazania, że porozumienie jest zgodne z art. 81 ust. 1 WE.

W przedmiocie zarzutów dotyczących art. 81 ust. 3 WE podniesionych przez Komisję, EAEPC, Aseprofar i Rzeczpospolitą Polską

68 Zarówno w swym odwołaniu, jak i w odpowiedzi na odwołanie Komisja podnosi kilka zarzutów dotyczących art. 81 ust. 3 WE. Niektóre z tych zarzutów oraz ich części są analogiczne do zarzutów podniesionych przez EAEPC lub Aseprofar w stosownych odwołaniach wniesionych przez te podmioty, a także do zarzutów podniesionych przez Rzeczpospolitą Polską w uwagach interwenienta. Ponadto Komisja i EAEPC podnoszą odrębnie swe własne zarzuty dotyczące art. 81 ust. 3 WE.

W przedmiocie zarzutu Komisji dotyczącego wypaczenia kontekstu prawnego i gospodarczego, w który wpisuje się porozumienie

69 Komisja odsyła do swych argumentów odnoszących się do art. 81 ust. 1 WE, za pomocą których kwestionuje ona te punkty zaskarżonego wyroku, które dotyczą uwzględnionego przez Sąd kontekstu prawnego i gospodarczego, a mianowicie pkt 122 i 124–137 zaskarżonego wyroku. Instytucja ta utrzymuje, że art. 81 ust. 3 został zastosowany w błędny sposób, bez uwzględnienia rzeczywistej specyfiki sektora farmaceutycznego.

70 Komisja dodaje, że w pkt 104 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, iż współistnienie różnych uregulowań państwowych w sektorze produktów leczniczych jest w stanie zakłócić konkurencję. Tymczasem to, co w wymienionym punkcie wyroku uznano za możliwe, staje się faktem w pkt 276 tego wyroku, w którym Sąd uznał, że konkurencja jest zakłócona z racji występowania uregulowań państwowych.

71 GSK wskazuje, że odniosła się do tej kwestii w ramach analizy zarzutu dotyczącego art. 81 ust. 1 WE.

72 Przede wszystkim należy stwierdzić, że w pkt 122 zaskarżonego wyroku Sąd odniósł się do hipotetycznej a nie faktycznej sytuacji, w której korzyści w zakresie ceny, jakie pociąga za sobą handel równoległy, nie przypadną w udziale konsumentom końcowym, a takie odniesienie nie może stanowić wypaczenia kontekstu prawnego i gospodarczego wziętego pod uwagę w rozpatrywanych sprawach.

73 Ponadto z treści dotyczących takiego kontekstu pkt 124–137 zaskarżonego wyroku nie wynika, jakoby Sąd dopuścił się jego wypaczenia. W wymienionych punktach wyroku Sąd przedstawił główne charakteryzujące ten kontekst cechy, które wymieniono także w treści spornej decyzji.

74 W pkt 104 zaskarżonego wyroku Sąd uznał wreszcie, że współistnienie różnych uregulowań państwowych mogło zakłócić konkurencję, przy czym zbadał, czy takie współistnienie sprawia, że art. 81 ust. 1 WE nie ma zastosowania. W pkt 105 tego wyroku Sąd stwierdził, że postanowienie to nie ma zastosowania jedynie wtedy, gdy sektor, w którym dochodzi do zawarcia badanego porozumienia, podlega uregulowaniom wykluczającym możliwość zapobieżenia, zakłócenia czy ograniczenia konkurencji przez to porozumienie.

75 Na tym etapie analizy Sąd nie musiał stwierdzać, czy rozpatrywane uregulowania rzeczywiście zakłócały konkurencję. Uczynił to natomiast w pkt 276 zaskarżonego wyroku. Uzasadnienie wyroku nie zawiera zatem sprzeczności w tym względzie.

76 Zarzut Komisji należy zatem oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutów Komisji, EAEPC, Aseprofar i Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących błędnego rozłożenia ciężaru dowodu, niezastosowania wymaganego standardu dowodu, a także błędnego zastosowania wyrażenia „popieranie postępu technicznego”

77 Zarzut Komisji dotyczący błędnego rozłożenia ciężaru dowodu, niezastosowania wymaganego standardu dowodu, a także błędnego zastosowania wyrażenia „popieranie postępu technicznego” składa się z pięciu części, przy czym treść niektórych z nich jest analogiczna do treści zarzutów podniesionych przez EAEPC, Aseprofar i Rzeczpospolitą Polską.

— W przedmiocie części pierwszej zarzutu Komisji

78 Komisja utrzymuje, że Sąd błędnie zastosował orzecznictwo dotyczące rozkładu ciężaru dowodu i standardu dowodu wymaganego w ramach art. 81 ust. 3 WE. Kwestionuje ona pkt 242 zaskarżonego wyroku, a także jego pkt 269 i 303, w których powołano się na orzecznictwo, kryteria i zasady mające zastosowanie w dziedzinie kontroli koncentracji. Tymczasem między badaniem skutków antykonkurencyjnych koncentracji a badaniem kwestii zastosowania art. 81 ust. 3 WE nie istnieje żadna analogia.

79 W przeciwieństwie do spraw z dziedziny koncentracji, w których na stronach zgłaszających nie spoczywa żaden szczególny ciężar dowodu, z utrwalonego orzecznictwa wynika, iż w kontekście tego postanowienia to do zainteresowanych przedsiębiorstw należy dostarczenie Komisji dowodów pozwalających wykazać, że porozumienie spełnia przesłanki określone w tym postanowieniu. W uzasadnieniu tego twierdzenia Komisja przywołuje wyroki: z dnia 13 lipca 1966 r. w sprawach połączonych 56/64 i 58/64 Consten i Grundig przeciwko Komisji, Rec. s. 429, a także z dnia 17 września 1985 r. w sprawach połączonych 25/84 i 26/84 Ford-Werke i Ford of Europe przeciwko Komisji, Rec. s. 2725.

80 W odpowiedzi GSK powołuje się na wyrok z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawach połączonych C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-123, pkt 79, a także na postanowienie z dnia 28 września 2006 r. w sprawie C-552/03 P Unilever Bestfoods przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-9091, pkt 102, aby wykazać, że Sąd nie naruszył reguł obowiązujących w dziedzinie ciężaru dowodu. Według tej spółki Sąd tylko dwa razy odniósł się do reguł mających zastosowanie do koncentracji: po pierwsze zasadniczo po to, by opisać kontrolę, jaką Sąd sprawuje w odniesieniu do analizy dokonanej przez Komisję na podstawie art. 81 ust. 3 WE, a po drugie, pomocniczo, po to, by wskazać, że gdy przedsiębiorstwo przedstawi dowody, zadaniem Komisji jest przeprowadzenie analizy prospektywnej.

81 Sąd uznał jedynie, że Komisja nie potraktowała poważnie argumentów przedstawionych przez GSK, mimo że powinna była tak postąpić. GSK podkreśla, że Sąd powołał się także na swe wyroki: z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie T-86/95 Compagnie générale maritime i in. przeciwko Komisji, Rec. s. II-1011, a także z dnia 23 października 2003 r. w sprawie T-65/98 Van den Bergh Foods przeciwko Komisji, Rec. s. II-4653, które dotyczą art. 81 ust. 3 WE. W sytuacji gdy przedsiębiorstwo wykazało — przy pomocy stosownych, wiarygodnych i prawdopodobnych argumentów — że przesłanki określone w tym postanowieniu można racjonalnie uznać za spełnione, obowiązkiem Komisji jest odparcie takich argumentów.

82 Trzeba zwrócić uwagę na to, że z jednej strony w pkt 233–236 zaskarżonego wyroku Sąd przypomniał orzecznictwo, zasady i kryteria dotyczące ciężaru dowodu i standardu dowodu wymaganego w odniesieniu do wniosku o wyłączenie na podstawie art. 81 ust. 3 WE. Sąd trafnie podkreślił, że osoba, która powołuje się na to postanowienie, winna za pomocą przekonujących argumentów i dowodów wykazać, że przesłanki umożliwiające skorzystanie z wyłączenia zostały spełnione (zob. podobnie wyrok z dnia 11 lipca 1985 r. w sprawie 42/84 Remia i in. przeciwko Komisji, Rec. s. 2545, pkt 45).

83 Ciężar dowodu spoczywa zatem na przedsiębiorstwie, które domaga się zastosowania wyłączenia na podstawie art. 81 ust. 3 WE. Jednakże okoliczności faktyczne, na które powołuje się takie przedsiębiorstwo, mogą być tego rodzaju, że druga strona będzie musiała przedstawić wyjaśnienie lub uzasadnienie, a w przypadku ich braku, będzie

można uznać, że dowód został przedstawiony (zob. podobnie ww. wyrok w sprawach połączonych Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji, pkt 279).

84 Z drugiej strony w pkt 240, 241, 243 i 244 zaskarżonego wyroku Sąd przypomniał zasady i kryteria kontroli decyzji Komisji wydanej w odpowiedzi na wniosek o wyłączenie na podstawie art. 81 ust. 3 WE. Trafnie wskazał, że rozpatrując wniosek o stwierdzenie nieważności takiej decyzji, przeprowadza on kontrolę ograniczającą się do kwestii merytorycznych.

85 Twierdzenie to jest w pełni zgodne z zasadą, która mówi, że kontrola, jaką nad dokonywanymi przez Komisję złożonymi ocenami ekonomicznymi sprawuje sąd wspólnotowy, musi ograniczać się do sprawdzenia, czy przestrzegane były reguły proceduralne oraz zasady dotyczące obowiązku uzasadnienia aktu, a także czy nie wystąpił błąd co do okoliczności faktycznych oraz czy nie wystąpił oczywisty błąd w ocenie i czy nie doszło do nadużycia władzy (ww. wyrok w sprawie Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji, pkt 279).

86 Sąd dodał także, że nie należy do niego zastąpienie jego oceną ekonomiczną oceny dokonanej przez autora decyzji, o której kontrolę zgodności z prawem do niego wniesiono.

87 Orzecznictwo przywołane przez Sąd nie wskazuje zatem na to, by naruszył on prawo, i nie pozwala na wyciągnięcie wniosku, że zamieszczone w pkt 242 zaskarżonego wyroku odniesienia do orzeczeń wydanych w sprawach z dziedziny koncentracji, a także brzmienie pkt 269 i 303 tego wyroku mogą prowadzić do zmiany rozkładu ciężaru dowodu oraz standardu dowodu wymaganego w ramach art. 81 ust. 3 WE.

88 Pierwszą część zarzutu podniesionego w tym względzie przez Komisję należy zatem oddalić.

— W przedmiocie części drugiej zarzutu Komisji

89 Komisja kwestionuje pkt 249 i 252 zaskarżonego wyroku i utrzymuje, że Sąd naruszył prawo, uznając, że wystarczy, gdy przedsiębiorstwo, które zamierza skorzystać z wyłączenia na podstawie art. 81 ust. 3 WE, wykaże, że istnieje prawdopodobieństwo uzyskania wzrostu wydajności.

90 Tymczasem w świetle orzecznictwa Trybunału kryterium to jest błędne. Komisja przywołuje w szczególności ww. wyrok Trybunału w sprawie Consten i Grundig przeciwko Komisji, a także ww. wyroki Sądu w sprawie Compagnie générale maritime i in. przeciwko Komisji oraz w sprawie Van den Bergh Foods przeciwko Komisji, na poparcie twierdzenia, że to strona zgłaszająca winna wykazać, że ograniczenie konkurencji skutkuje istotnymi korzyściami obiektywnymi.

91 W odpowiedzi GSK twierdzi, że przywołane przez Komisję wyroki zapadły w sprawach dotyczących karteli i handlu równoległego w sektorach innych niż sektor farmaceutyczny, w których rozpatrywane działania nie skutkowały istotnym wzrostem wydajności, a przedsiębiorstwa nie przedstawiły wiarygodnych argumentów dotyczących wystąpienia takiego wzrostu. Ponadto podejście Sądu odzwierciedla praktykę decyzyjną Komisji we wcześniejszych sprawach, w których uznała ona, że porozumienie prawdopodobnie przyniesie korzyści [decyzja Komisji 2004/841/WE z dnia 7 kwietnia 2004 r. odnośnie do postępowania na mocy art. 81 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, dotyczącego sprawy COMP/A.38284/D2 — Société Air France/Alitalia Linee Aeree Italiane SpA (Dz.U. L 362, s. 17)], może skutkować wzrostem wydajności [decyzja Komisji 2004/207/WE z dnia 16 lipca 2003 r. odnośnie do postępowania na mocy art. 81 traktatu WE i art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/38.369 — T-Mobile Deutschland/02 Germany: porozumienie ramowe w sprawie wspólnego korzystania z sieci (Dz.U. 2004, L 75, s. 32)] lub że płynące z niego korzyści […] są ewidentne [decyzja Komisji 2003/778/WE z dnia 23 lipca 2003 r. odnośnie do postępowania na mocy art. 81 traktatu WE i art. 53 porozumienia EOG (COMP/C.2-37.398 — Scentralizowana sprzedaż praw handlowych dotyczących Ligi Mistrzów UEFA (Dz.U. L 291, s. 25)].

92 Należy zaznaczyć, że w pkt 247 zaskarżonego wyroku Sąd trafnie przypomniał, że aby podlegać wyłączeniu na podstawie art. 81 ust. 3 WE, dane porozumienie winno przyczyniać się do polepszenia produkcji czy dystrybucji produktów bądź do popierania postępu technicznego lub gospodarczego. Wkład ten nie obejmuje wszystkich korzyści, jakie czerpią z niego przedsiębiorstwa w nim uczestniczące, w zakresie ich działalności, lecz odczuwalne obiektywne korzyści, jakie mogą rekompensować niedogodności, które z niego wynikają dla konkurencji (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Consten i Grundig przeciwko Komisji, s. 502, 503).

93 Rzecznik generalna podkreśliła w pkt 193 swej opinii, że wyłączenie przyznane na określony czas może wymagać prospektywnej analizy dotyczącej korzyści związanych z porozumieniem, a do uznania, że z porozumienia płynie odczuwalna obiektywna korzyść, wystarcza, gdy Komisja na podstawie przedstawionych argumentów i dowodów dojdzie do przekonania, że wystąpienie takiej korzyści jest wystarczająco prawdopodobne.

94 Sąd nie naruszył zatem prawa, gdy uznał w pkt 249 zaskarżonego wyroku, że takie podejście Komisji może pociągać za sobą badanie, czy w świetle przedstawionych argumentów faktycznych i dowodów wydaje się bardziej lub mniej prawdopodobne, że porozumienie umożliwi uzyskanie odczuwalnych korzyści.

95 Sąd nie naruszył także prawa w pkt 252 zaskarżonego wyroku, w którym stwierdził, że należy ustalić, czy Komisja mogła dojść do wniosku, że przedstawione przez GSK argumenty faktyczne i dowody, których analiza oznaczała prospektywną analizę, nie wykazywały z wystarczającym prawdopodobieństwem, że art. 4 porozumienia winien pozwolić na uzyskanie odczuwalnej obiektywnej korzyści mogącej zrekompensować niedogodność, jaką powodował on dla konkurencji, poprzez wspomaganie innowacji.

96 Drugą część zarzutu Komisji należy zatem oddalić jako bezzasadną.

— W przedmiocie części trzeciej zarzutu Komisji i drugiego zarzutu EAEPC

97 Komisja kwestionuje pkt 276 i 301, a także pkt 162–169 i 281–293 zaskarżonego wyroku. Utrzymuje, że Sąd błędnie zastosował art. 81 ust. 3 WE, uznając, że strukturalny charakter różnic cenowych prowadzi do wzrostu ciężaru dowodu i czyni zbędną analizę zakresu ewentualnego wzrostu wydajności. Według Komisji Sąd nałożył na nią surowe wymogi w odniesieniu do kwestii oceny argumentów GSK ze względu na to, że sytuacja, w której znalazła się ta spółka, miała charakter strukturalny.

98 Komisja podkreśla w szczególności, że jeśli — jak stwierdził Sąd w pkt 284 zaskarżonego wyroku — dane zjawisko ma charakter strukturalny jedynie ze względu na występowanie w różnych państwach członkowskich różnych cen tego samego produktu leczniczego, to charakter strukturalny ma każde zjawisko, ponieważ raczej trudno jest wskazać dobro konsumpcyjne, którego cena byłaby taka sama w całej Wspólnocie. Instytucja ta twierdzi, że problemy sektora farmaceutycznego nie są bardziej strukturalne niż problemy, z którymi borykają się inne sektory, i że nigdy nie traktowała wahań monetarnych jedynie jako istotnego czynnika powodującego nasilenie się innego problemu strukturalnego. Wbrew temu, co twierdzi Sąd, zakres obowiązków Komisji w dziedzinie oceny dowodów nie może wreszcie zależeć od kontekstu prawnego. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest w tym względzie sprzeczne, gdyż w pkt 192 tego wyroku Sąd orzekł, że „okoliczność, iż kontekst prawny i gospodarczy, w którym działają przedsiębiorstwa, przyczynia się do ograniczenia konkurencji, nie może prowadzić do uznania, że te przedsiębiorstwa, uniemożliwiając czy ograniczając konkurencję, na której istnienie czy powstanie ten kontekst zezwala, naruszają z kolei reguły konkurencji”.

99 GSK przywołuje analizy, które wyjaśniają jej zdaniem, dlaczego badań i rozwoju w dziedzinie farmaceutyki nie można finansować z bieżących dochodów. Spółka ta zwraca uwagę na punkty zaskarżonego wyroku, w których Sąd powtórzył wnioski Komisji uznane za niepoparte argumentami, fragmentaryczne i lakoniczne.

100 Z kolei EAEPC kwestionuje zaskarżony wyrok, twierdząc, że to zadaniem GSK było wykazanie, że wszystkie przesłanki zastosowania art. 81 ust. 3 WE zostały spełnione i że ogólne względy, na które powoływało się to przedsiębiorstwo, nie były wystarczające. Komisja nie mogła uznać wspomagania innowacji za odczuwalną korzyść obiektywną wyłącznie na podstawie tych względów ogólnych. EAEPC kwestionuje w szczególności pkt 236 zaskarżonego wyroku, twierdząc, że z przywołanego przez Sąd i ww. wyroku w sprawie Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji nie wynika, że zastosowanie znajduje tu reguła znosząca ciężar dowodu. Ciężar dowodu dotyczący art. 81 ust. 3 WE zostaje przeniesiony na Komisję tylko wtedy, gdy dostarczono jej określone dowody uzasadniające powstanie domniemań. Argumenty ogólne, nawet jeśli dotyczą kontekstu prawnego i gospodarczego sektora farmaceutycznego, nie mogą uzasadniać powstania takich domniemań.

101 W odpowiedzi GSK podnosi, że Sąd trafnie zażądał od Komisji, aby zbadała kontekst prawny i gospodarczy stanowiący podstawę argumentacji i dowodów przedstawionych przez GSK. Dostarczone przez tę spółkę dowody nie są ogólne i nieprecyzyjne, ale — przeciwnie — wskazują na to, że aby ich analiza miała sens, należy dokonać jej przy uwzględnieniu podstawowego kontekstu prawnego i gospodarczego. Sąd zastosował wreszcie reguły dotyczące kwestii ciężaru dowodu, zwróciwszy się do Komisji o przeprowadzenie wystarczająco pogłębionej analizy okoliczności faktycznych i dowodów przedstawionych jej przez GSK. Dowody dostarczone przez GSK były wystarczające, by wykazać, że porozumienie mogło zostać objęte wyłączeniem.

102 Należy przypomnieć, że analiza porozumienia mająca na celu ustalenie, czy przyczynia się ono do polepszenia produkcji lub dystrybucji produktów bądź do popierania postępu technicznego lub gospodarczego i czy porozumienie to niesie ze sobą odczuwalne korzyści obiektywne, winna być dokonywana w świetle argumentów faktycznych i dowodów przedstawionych w ramach wniosku o wyłączenie na podstawie art. 81 ust. 3 WE.

103 Przeprowadzenie takiej analizy może wymagać wzięcia pod uwagę charakteru i ewentualnej specyfiki sektora, którego dotyczy porozumienie, jeżeli charakter i specyfika tego sektora mają decydujące znaczenie dla wyniku analizy. Trzeba dodać, że uwzględnienie tych czynników nie oznacza odwrócenia ciężaru dowodu, ale

zapewnia tylko, aby analiza wniosku o wyłączenie została przeprowadzona w świetle stosownych argumentów faktycznych i dowodów dostarczonych przez wnioskodawcę.

104 Sąd nie naruszył zatem prawa, gdy w pkt 276 i 303 zaskarżonego wyroku uznał, że Komisja niesłusznie pominęła niektóre z zasygnalizowanych przez GSK w jej wniosku okoliczności, takich jak specyfika strukturalna badanego sektora farmaceutycznego, co oznacza, że analiza złożonego przez GSK wniosku o wyłączenie obarczona jest błędem.

105 Ponadto, co się tyczy niewystarczającego uzasadnienia, o którym mówi Komisja w odniesieniu do pkt 292 zaskarżonego wyroku dotyczącego zróżnicowania cen i wahań monetarnych, instytucja ta utrzymuje, że nie da się określić, do której części komunikatu COM(1998) 588 wersja ostateczna z dnia 25 listopada 1999 r. dotyczącego jednolitego rynku produktów farmaceutycznych odniesiono się w tym punkcie wyroku. Wystarczy jednak odnieść się do brzmienia tego komunikatu, który streszczony został przez Sąd w pkt 264 zaskarżonego wyroku — przy czym Komisja nie kwestionuje tego streszczenia — aby wskazać dwa punkty tego komunikatu, w których mowa jest o zróżnicowaniu cen i wahaniach monetarnych wspomnianych przez Sąd.

106 Trzecią część zarzutu Komisji i drugi zarzut EAEPC należy zatem oddalić jako bezzasadne.

— W przedmiocie części czwartej zarzutu Komisji

107 Komisja kwestionuje pkt 292 i 293 zaskarżonego wyroku. Sąd uznał w nich, że wahania monetarne mogą usprawiedliwiać ograniczenie konkurencji, co świadczy o błędnym zastosowaniu art. 81 ust. 3 WE.

108 Uregulowania wspólnotowe nie umożliwiają przedsiębiorstwom powoływania się na skutki wahań monetarnych w celu uzasadnienia przeszkód w handlu równoległym.

109 Należy zaznaczyć, że w kwestionowanych punktach zaskarżonego wyroku Sąd nie uznał, że porozumienie ograniczające konkurencję, którego celem jest zrekompensowanie skutków wahań monetarnych, może zostać objęte wyłączeniem na podstawie art. 81 ust. 3 WE.

110 W punktach tych Sąd stwierdził tylko:

„292 [N]ależy zaznaczyć, że handel równoległy jest zjawiskiem, które może trwać dłużej niż krótki okres analizowany przez Komisję, nie tylko ze względu na trwały charakter zróżnicowania cen, które go umożliwiają, lecz również ze względu na cykliczny charakter wahań monetarnych, o ile takie w dalszym ciągu występują. Komisja zgadza się z tym w jej […] komunikacie COM(1998) 588 wersja ostateczna. Przyznaje ona również w swojej obronie, że wahania monetarne trwały nadal w tych państwach członkowskich, które nie weszły w 1999 r. w trzecią fazę Unii Gospodarczej i Walutowej, między innymi w Zjednoczonym Królestwie.

293 W tym kontekście wzór danych liczbowych dostarczonych przez GSK ukazuje pewną tendencję. Zawarte w motywie 168 [spornej decyzji] pytanie Komisji w kwestii, czy dostarczone przez GSK dane liczbowe co do utraty dochodów brutto w 1998 r. mogły być przesadzone, nie podaje w wątpliwość tego wniosku. W istocie, jak wynika z motywu 67 [spornej decyzji], dane liczbowe dostarczone w tym przedmiocie w dniach 14 grudnia 1998 r. i 14 lutego 2000 r. są wyższe od danych z dwóch poprzednich lat. Ponadto wyjaśnienie ze strony GSK, że dane liczbowe dostarczone uprzednio w tym przedmiocie w dniu 28 lipca 1998 r. są szacunkowe, podczas gdy dane dostarczone w grudniu 1998 r. i w lutym 2000 r. są rzeczywiste i można je wytłumaczyć faktem, że [porozumienie zostało zastosowane] między wiosną a jesienią 1998 r., jak wynika to z motywów 19, 23, 26, 64, 67 i 168 [spornej decyzji], było wystarczająco wiarygodne, aby zasłużyć na przeprowadzenie dokładnej analizy".

111 Czwartą część zarzutu Komisji należy zatem oddalić jako bezzasadną.

— W przedmiocie części piątej zarzutu Komisji popieranej przez Rzeczpospolitą Polską oraz pierwszej części drugiego zarzutu Aseprofar

112 Komisja kwestionuje pkt 255, 269, 274, 281, 297 i 300 zaskarżonego wyroku. Twierdzi, że w wyroku tym błędnie określono związek przyczynowy konieczny do zastosowania art. 81 ust. 3 WE, uznając, że ograniczenie konkurencji przyczynia się do wspierania postępu technicznego, ponieważ wzrost dochodów następuje po stronie producenta a nie hurtownika. Komisja podkreśla w tym względzie, iż należy ustalić, czy ograniczenie to rzeczywiście przyczynia się do postępu technicznego, a nie czy prowadzi ono do wzrostu dochodów, które przedsiębiorstwa mogą — o ile wyrażą taką wolę — poświęcić na badania i rozwój. Nie wystarczy tu okoliczność, że część kwoty, o jaką zwiększył się dochód, zostanie przeznaczona na badania i rozwój i że wzrost dochodu przypada w udziale producentom a nie pośrednikom. Komisja dodaje, że wbrew stanowisku prezentowanemu w wyroku z dnia 27 stycznia 1987 r. w sprawie 45/85 Verband der Sachversicherer przeciwko Komisji, Rec. s. 405, w zaskarżonym wyroku Sąd uznał, że dla spełnienia tej przesłanki wystarczy, aby część kwoty, o jaką zwiększył się dochód, została przeznaczona na badania i rozwój. Instytucja ta twierdzi, że Sąd naruszył prawo, uznając, że przesłanka polepszenia dystrybucji produktów lub popierania postępu technicznego może zostać spełniona także wtedy, gdy nie istnieje żaden konkretny związek między ograniczeniem konkurencji a uzyskanymi w tym względzie korzyściami.

113 W odpowiedzi GSK przedstawia związek między zyskami a inwestycjami w dziedzinie badań i rozwoju. Związek ten winien zostać przeanalizowany w świetle globalnych badań ilościowych obejmujących okres znacznie dłuższy niż okres kilku miesięcy.

114 Aseprofar także przypisuje Sądowi popełnienie błędu w tym zakresie. Rozumowanie GSK, stosownie do którego handel równoległy prowadzi do zmniejszenia zysków, a więc także wydatków na badania i rozwój, a przez to do ograniczenia innowacji, jest hipotetyczne i ogólne do tego stopnia, że można je zastosować do każdego ograniczenia

konkurencji w jakimkolwiek sektorze wymagającym znacznych nakładów na badania i rozwój. Rozumowanie zakładające istnienie związku przyczynowego między handlem równoległym a innowacjami jest błędne.

115 W uzasadnieniu swej odpowiedzi GSK przedstawia sposób finansowania badań przez spółki farmaceutyczne. Wyjaśnia także, że pacjenci zamieszkujący w Zjednoczonym Królestwie nie czerpią korzyści z handlu równoległego produktami leczniczymi. Twierdzi, że Aseprofar przedstawia swoje stanowisko w sposób uproszczony i zniekształcony. Problem polega na tym, że Komisja nie zadała sobie trudu, by zbadać, czy porozumienie niesie ze sobą „wymierne korzyści obiektywne". GSK uważa, że dotyczące okoliczności faktycznych twierdzenia Aseprofar są niedopuszczalne, a w każdym razie bezzasadne. Sąd stwierdził jedynie, że argumenty GSK zasługują na to, by je rozważyć.

116 Należy zaznaczyć, że w pkt 255 i 270–274 zaskarżonego wyroku Sąd ograniczył się odpowiednio do przedstawienia, w jaki sposób skonstruowane zostały argumenty GSK, oraz omówienia istoty argumentów dotyczących utraty wydajności związanej z handlem równoległym.

117 W pkt 269 wyroku Sąd przypomniał także — odsyłając do pkt 242 swego wyroku — jaki jest zakres kontroli sprawowanej przezeń w odniesieniu do oceny dokonanej przez Komisję.

118 Następnie w pkt 281, 297 i 303 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że Komisja nie wzięła pod uwagę wszystkich istotnych okoliczności przedstawionych przez GSK w odniesieniu do utraty wydajności związanej z handlem równoległym i wzrostu wydajności uzyskanego dzięki art. 4 porozumienia, po czym uznał, że sporna decyzja obarczona jest błędem polegającym na tym, że nie przeprowadzono w niej stosowanej analizy.

119 Z okoliczności tych nie wynika jednak, jakoby dopuszczono się w tym względzie jakiegokolwiek naruszenia prawa. Nie można bowiem w należyty sposób wykazać jakiegokolwiek wypaczenia argumentów GSK ani jakiegokolwiek naruszenia prawa w odniesieniu do zakresu kontroli Sądu, jakiej podlega ocena dokonana przez Komisję.

120 Należy dodać, że — wbrew temu, co twierdzi Komisja — z ww. wyroku w sprawie Verband der Sachversicherer przeciwko Komisji nie wynika, że powstanie odczuwalnej korzyści obiektywnej musi oznaczać, że całość dodatkowych środków finansowych zostanie przeznaczona na badania i rozwój.

121 Piątą część zarzutu Komisji i pierwszą część drugiego zarzutu Aseprofar należy zatem oddalić jako bezzasadne.

W przedmiocie zarzutów Komisji i EAEPC dotyczących wypaczenia treści spornej decyzji, a także w przedmiocie zarzutu Komisji dotyczącego możliwości powoływania się na okoliczności, które zaistniały w przeszłości

122 Komisja utrzymuje z jednej strony, że Sąd wypaczył znaczenie decyzji, uznając, że kwestia wzrostu wydajności została zbadana tylko w jednym motywie spornej decyzji. Z drugiej strony Komisja twierdzi, że Sąd błędnie zastosował art. 81 ust. 3 WE, uznając, że nie miała ona prawa do powoływania się na okoliczności, które zaistniały w przeszłości, w celu przeprowadzenia analizy prospektywnej.

123 Komisja kwestionuje pkt 261 zaskarżonego wyroku, w którym Sąd stwierdził, że instytucja ta nie uznała za konieczne dokonania drobiazgowej analizy tego, czy wykazano, że art. 4 porozumienia powodował wzrost wydajności, jako że kwestia ta została jedynie zaakcentowana jednorazowo w motywie 156 spornej decyzji. Komisja kwestionuje także pkt 299 i nast. wyroku, w których Sąd orzekł, że nie mogła ona uznać

w sposób niezbity i pozbawiony argumentacji, że przedstawione przez GSK argumenty faktyczne i dowody należało uważać za hipotetyczne.

124 Komisja podkreśla, że w spornej decyzji poruszyła kwestię wzrostu wydajności, i wskazuje, że opisała zaistniałe w przeszłości okoliczności, które dowodzą, że handel równoległy nie miał oczywistego związku z budżetami na badania i rozwój. Komisja twierdzi, że wbrew stanowisku, jakie prezentuje w tym względzie Sąd, słusznie oparła się na okolicznościach, które zaistniały w przeszłości, a także na danych dotyczących lat poprzedzających wydanie spornej decyzji.

125 GSK uważa, że rozpatrując decyzję, w której Komisja odmówiła udzielenia zrównoważonej i uzasadnionej odpowiedzi na poważne i przekonujące argumenty przedstawione przez tę spółkę, Sąd nie postąpił niewłaściwie, a z pewnością nie naruszył prawa, stwierdzając w tym względzie nieważność spornej decyzji.

126 Według EAEPC Sąd dokonał sztucznego podziału argumentacji GSK na dwie części. Wbrew temu, co stwierdził Sąd w pkt 255 zaskarżonego wyroku, argumentu GSK zmierzającego do wykazania, że handel równoległy powoduje utratę wydajności i że art. 4 porozumienia powoduje wzrost wydajności, nie należało bowiem dzielić na dwie części. Sąd nie miał podstaw, by stwierdzić w pkt 261 wyroku, że Komisja nie zbadała szczegółowo drugiej części argumentu GSK, dotyczącej art. 4 porozumienia.

127 GSK twierdzi, że argument EAEPC nie jest ani trafny, ani istotny dla sprawy. Argument ten ma charakter formalistyczny, gdyż w pkt 262 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, iż „analiza Komisji poświęcona utracie wydajności związanej z handlem równoległym, rozmiarowi tej utraty wydajności i wzrostowi wydajności związanej z art. 4 [porozumienia] nie możne być uznana za wystarczającą dla poparcia wniosków, do których w tych kwestiach doszła Komisja". W każdym razie nieważność spornej decyzji stwierdzono nie ze względu na konstrukcję argumentacji, ale ze względu na to, że analiza Komisji była niewystarczająca. GSK dodaje, że cała jej argumentacja skupiona jest na dwóch zagadnieniach, a mianowicie na tym, że handel równoległy powoduje

utratę wydajności, oraz na tym, że art. 4 porozumienia prowadzi do wzrostu wydajności. Sąd postąpił zatem słusznie, dokonując rozróżnienia między tymi dwoma aspektami argumentacji tej spółki.

128 Należy stwierdzić, z jednej strony, że w ramach kontroli sprawowanej przez Sąd w odniesieniu do sposobu, w jaki Komisja zbadała argumenty faktyczne i dowody przedstawione przez GSK w celu wykazania istnienia odczuwalnej korzyści obiektywnej, w pkt 263–268 zaskarżonego wyroku Sąd przeanalizował po pierwsze to, czy te argumenty i dowody mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Po drugie, w pkt 269–280 wyroku Sąd odniósł się do kwestii istnienia utraty wydajności związanej z handlem równoległym, a po trzecie w pkt 281–293 wyroku przeanalizował zakres tej utraty wydajności. Wreszcie w czwartej i ostatniej kolejności w pkt 294–303 wyroku przeanalizowana została kwestia wzrostu wydajności związanego ze stosowaniem art. 4 porozumienia.

129 Ta czteroetapowa analiza poprzedzająca dokonanie w pkt 304–307 zaskarżonego wyroku bilansu odczuwalnych korzyści obiektywnych płynących z ograniczenia konkurencji oraz niedogodności, jakie ograniczenie to stwarza dla konkurencji, ma oczywiście na celu ustalenie — dla potrzeb rozpatrywanych spraw — czy Komisja mogła zasadnie uznać, że odczuwalna korzyść obiektywna nie wystąpiła, po to, by odmówić zastosowania wyłączenia na podstawie art. 81 ust. 3 WE.

130 W ten sposób Sąd przeprowadził kontrolę zmierzającą do ustalenia, czy Komisja nie popełniła oczywistego błędu w ocenie, i nie wydaje się, jakoby w ramach przeprowadzania tej kontroli prawo zostało w jakikolwiek sposób naruszone.

131 Sąd mógł zatem stwierdzić w pkt 261 zaskarżonego wyroku, że Komisja zasadniczo przeanalizowała, czy handel równoległy powodował utratę wydajności konkurencji, i że nie uznała ona za konieczne dokonania drobiazgowej analizy tego, czy wykazano, że art. 4 porozumienia powodował wzrost tej wydajności. Wobec tego w pkt 262 wyroku Sąd uznał, że analiza przeprowadzona przez Komisję nie była wystarczająca.

132 Z drugiej strony, co się tyczy kwestii uwzględnienia okoliczności, które zaistniały w przeszłości, wystarczy stwierdzić — jak wskazała rzecznik generalna w pkt 247 swej opinii — że Sąd nie wykluczył możliwości powoływania się przez Komisję na takie okoliczności wbrew temu, co twierdzi ta instytucja.

133 Podniesione w tym względzie zarzuty Komisji i EAEPC należy zatem oddalić jako bezzasadne.

W przedmiocie zarzutów EAEPC dotyczących błędnej interpretacji

134 EAEPC utrzymuje, że Sąd błędnie zinterpretował okoliczności faktyczne lub nie dokonał ich interpretacji. Kwestionuje w tym względzie zwłaszcza pkt 275 i 277 zaskarżonego wyroku. Zwraca uwagę, że Komisja przeanalizowała konkretne argumenty GSK i słusznie uznała, że spółka ta nie wykazała w wystarczający sposób istnienia związku przyczynowego między ograniczeniem handlu równoległego wynikającym z zamieszczenia w porozumieniu art. 4 a wzrostem ilości innowacji wynikającym ze zwiększenia wydatków na badania i rozwój. Z przedstawionego przez GSK studium II przeprowadzonego przez Frontier Economics wynika, że „nigdy nie stwierdzono, jakoby handel równoległy stanowił główny czynnik w dziedzinie badań i rozwoju". Sąd dokonał swej oceny na podstawie błędnych okoliczności faktycznych, przyjmując w szczególności, że w sektorze medycznym konsumentem końcowym jest jedynie pacjent, mimo iż za takiego konsumenta należy też uznać krajowe systemy opieki zdrowotnej.

135 W odpowiedzi GSK wskazuje zasadniczo, że w swych rozważaniach Sąd oparł się głównie na okoliczności, że chociaż dostrzeżone zostały skutki ograniczające, to nie powstawały one natychmiastowo i z pewnością nie można było domniemywać ich powstania, mając na uwadze uregulowania prawne obowiązujące w sektorze farmaceutycznym.

136 Należy stwierdzić — jak wskazała rzecznik generalna w pkt 280 swej opinii — że z zaskarżonego wyroku, a w szczególności z jego pkt 277, nie można wywnioskować, że ze studium II przeprowadzonego przez Frontier Economics Sąd wywiódł, że istnieje bezpośredni związek między handlem równoległym a nakładami na badania i rozwój.

137 Z zaskarżonego wyroku, a zwłaszcza z jego pkt 275 nie wynika także, jakoby Sąd wypaczył znaczenie spornej decyzji, uznając, że Komisja nie przeprowadziła rygorystycznej analizy argumentów faktycznych i dowodów przedstawionych przez GSK.

138 Jak stwierdzono już w pkt 130 niniejszego wyroku, Sąd przeprowadził kontrolę zmierzającą do ustalenia, czy Komisja nie popełniła oczywistego błędu w ocenie, i nie wydaje się, jakoby w ramach przeprowadzania tej kontroli prawo zostało w jakikolwiek sposób naruszone.

139 Należy zatem oddalić jako bezzasadne zarzuty EAEPC dotyczące błędnej interpretacji.

W przedmiocie zarzutów Komisji i Aseprofar dotyczących błędnej interpretacji kwestii właściwego zakresu kontroli sądowej

140 Komisja dzieli swój zarzut na dwie części, przy czym treść drugiej z nich jest zasadniczo analogiczna do treści zarzutów podniesionych przez Aseprofar.

141 Co się tyczy pierwszej części zarzutu Komisji, instytucja ta utrzymuje, że w zaskarżonym wyroku Sąd nie stwierdził, że uzasadnienie było pod jakimkolwiek względem niewystarczające ani nie zidentyfikował żadnego oczywistego błędu w ocenie, lecz stworzył nową kategorię naruszenia objętego jego kontrolą — a mianowicie „poważnego braku analizy" — nieznaną w orzecznictwie dotyczącym kontroli sądowej sprawowanej w ramach art. 81 ust. 3 WE. Komisja odsyła do pkt 269, 277, 281, 286 i 313 zaskarżonego wyroku. Według niej Trybunał nigdy nie mówił o „poważnym braku analizy", zaś Sąd nie wykazał popełnienia oczywistego błędu w ocenie. Prawidłowe zdefiniowanie pojęć ciężaru dowodu i standardu dowodu powinno było doprowadzić Sąd do wniosku, że skargę należy oddalić lub skłonić do wyjaśnienia, w którym miejscu spornej decyzji popełniono oczywisty błąd w ocenie.

142 GSK wskazuje w odpowiedzi, że Sąd zarzuca Komisji to, że nie dokonała ona żadnej oceny szczegółowych i poważnych argumentów, które podniosła ta spółka, a okoliczność sformułowania takiego zarzutu nie oznacza zmiany charakteru kontroli sądowej, jaką Sąd winien przeprowadzić. Stwierdzenie, że Komisja nie „oceniła" tych argumentów, jest uprawnione w ramach przeprowadzania kontroli, czy nie popełniono oczywistego błędu w ocenie.

143 W drugiej części zarzutu Komisja utrzymuje — tak jak czyni to Aseprofar w ramach podniesionego przez siebie zarzutu — że Sąd wykroczył poza właściwy zakres kontroli sądowej, zastępując swą własną oceną ekonomiczną ocenę dokonaną przez Komisję wbrew temu, na co sam zwrócił uwagę w pkt 243 zaskarżonego wyroku. Komisja kwestionuje zwłaszcza pkt 278 zaskarżonego wyroku, w którym Sąd uznał, że „pomi[nęła] ona […] argumenty GSK, że przy określaniu rozmiaru […] zysków [tej spółki] należy uwzględnić metodę ich księgowania". Uzasadnienie to jest tak skąpe, że nie można z niego wywnioskować, co właściwie Sąd miał na myśli.

144 Aseprofar dodaje, że zamiast formułować swą własną opinię odmienną od opinii Komisji, i zastępować dokonaną przez tę instytucję ocenę swą własną oceną Sąd powinien był zbadać, czy popełniony został oczywisty błąd w ocenie.

145 Z tych samych względów, jakie wskazano w odniesieniu do pierwszej części zarzutu Komisji, GSK kwestionuje twierdzenie, że przeprowadzona przez Sąd kontrola mogła doprowadzić do zastąpienia oceny Komisji oceną Sądu.

146 Jak wskazano już w pkt 85 niniejszego wyroku, kontrola sprawowana przez sądy wspólnotowe dotyczy jedynie złożonych ocen ekonomicznych dokonywanych przez Komisję. Sądy te ograniczają się w tym względzie do sprawdzenia, czy przestrzegane były reguły proceduralne oraz zasady dotyczące obowiązku uzasadnienia, a także czy nie wystąpił błąd co do okoliczności faktycznych oraz czy nie wystąpił oczywisty błąd w ocenie i czy nie doszło do nadużycia władzy.

147 W ramach tej kontroli Sąd może jednak zbadać, czy Komisja wystarczająco uzasadniła sporną decyzję (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Remia i in. przeciwko Komisji, pkt 40, a także wyrok z dnia 28 maja 1998 r. w sprawie C-7/95 P Deere przeciwko Komisji, Rec. s. I-3111, pkt 28, 29).

148 Sąd był zatem uprawniony do zbadania uzasadnienia spornej decyzji odnoszącego się do istotnych argumentów faktycznych i dowodów przedstawionych przez GSK w uzasadnieniu wniosku o wyłączenie.

149 Ponadto należy zaznaczyć, że Sąd ograniczył się do stwierdzenia, że Komisja nie wzięła pod uwagę wszystkich istotnych argumentów faktycznych i dowodów przedstawionych przez GSK, a nie zastąpił swym własnym uzasadnieniem uzasadnienia przedstawionego przez Komisję w odniesieniu do kwestii uwzględnienia wniosku o wyłączenie.

150 Obie części zarzutu Komisji, a także zarzut Aseprofar należy zatem oddalić jako bezzasadne.

W przedmiocie zarzutów Komisji i Aseprofar dotyczących niewystarczającego uzasadnienia

151 Komisja utrzymuje, że uzasadnienie zawarte w pkt 263 zaskarżonego wyroku jest niewystarczające. Punkt ten brzmi:

„Należy podkreślić, że argumenty faktyczne GSK i dowody przedstawione na ich poparcie wydają się być, mając na względzie ich treść, stosowne, niezawodne i wiarygodne […], co jest samo w sobie potwierdzone w wielu ważnych aspektach przez dokumenty pochodzące od Komisji".

152 Komisja wyjaśnia, że niewystarczające jest także uzasadnienie zawarte w pkt 265 i 266 zaskarżonego wyroku i podkreśla w tym względzie, że o ile Sąd uznał, w szczególności w pkt 265 tego wyroku, że „część […] argumentów [GSK] i analiz ekonomicznych figurujących w dowodach przedstawionych na ich poparcie, stanowiąc świadectwo ich niezawodności i wiarygodności", znajduje potwierdzenie w komunikacie COM(1998) 588 wersja ostateczna, o tyle nie jest możliwe ustalenie, które z tych elementów zostały tamże potwierdzone.

153 Komisja dodaje, że akta sprawy nie zawierają żadnego dowodu, który zmierzałby do wykazania, że GSK nie mogła zwiększyć środków przeznaczonych na badania i rozwój o kwotę odpowiadającą nieznacznej utracie zysków, którą spowodował handel równoległy jej produktami.

154 Podążając tym samym tokiem rozumowania, Aseprofar utrzymuje w szczególności, że Sąd nie wyjaśnił, dlaczego błędny jest kluczowy argument Komisji, stosownie do którego nie został wykazany związek przyczynowy między handlem równoległym a innowacjami.

155 Wobec tego spoczywający na Sądzie na mocy art. 36 i art. 53 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości obowiązek uzasadnienia (zob. wyrok z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie C-431/07 P Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2665, pkt 42) najwyraźniej nie został w tym przypadku naruszony.

156 Należy bowiem podkreślić, że w pkt 255–259 zaskarżonego wyroku Sąd odniósł się do szeregu argumentów faktycznych i dowodów przedstawionych przez GSK. W pkt 261 wyroku Sąd uznał, że Komisja zasadniczo przeanalizowała w spornej decyzji, czy udowodniono, że handel równoległy powodował utratę wydajności, dochodząc do wniosku, że przeprowadzanie analizy tego, czy wykazano, że art. 4 porozumienia powodował ze swej strony wzrost wydajności, nie jest konieczne.

157 W pkt 262 zaskarżonego wyroku Sąd dodał, że mając na względzie adekwatność argumentów faktycznych i dowodów przedstawionych przez GSK, analiza Komisji nie może zostać uznana za wystarczającą dla poparcia wniosków, do których doszła ta instytucja.

158 Jak wskazano już w pkt 128 niniejszego wyroku, Sąd kontynuował tę ocenę, dokonując analizy adekwatności argumentów faktycznych i dowodów GSK, a także analizy utraty wydajności związanej z handlem równoległym, zakresu tej utraty wydajności, wzrostu wydajności związanego ze stosowaniem art. 4 porozumienia oraz kwestii wagi wszystkich tych czynników.

159 Podniesione w tym względzie zarzuty Komisji i Aseprofar należy zatem oddalić jako bezzasadne.

W przedmiocie zarzutów Komisji i Aseprofar dotyczących pozostałych przesłanek zastosowania art. 81 ust. 3 WE

160 Komisja kwestionuje treść pkt 309 zaskarżonego wyroku i twierdzi, że zaskarżony wyrok nie zawiera żadnego uzasadnienia, które odnosiłoby się do przesłanki „niezbędności" ograniczenia.

161 Aseprofar podnosi nadto, że Sąd popełnił oczywisty błąd w pkt 235–240 zaskarżonego wyroku, w których uznał, że Komisja skupiła swą analizę na pierwszej przesłance zastosowania art. 81 ust. 3 WE. Sąd nie ocenił, czy zasadna jest dokonana przez Komisję analiza argumentów, stosownie do których wzrost wydajności w znacznej części przypadł w udziale konsumentom, którzy także mogli czerpać z niego korzyści. Sąd powinien był także zbadać, czy Komisja popełniła oczywisty błąd, uznając, że GSK nie wykazała, jakoby nałożone przez nią ograniczenie było niezbędne do wprowadzania innowacji. Ponadto wbrew temu, co stwierdził Sąd w pkt 315 zaskarżonego wyroku, Komisja nie była zobowiązana do odparcia argumentów, które nie zostały podniesione przez GSK w odniesieniu do przesłanki braku znacznego ograniczenia konkurencji.

162 GSK podnosi w odpowiedzi, że przedmiotem kontroli sądowej nie jest rozstrzyganie, czy Komisja powinna była uwzględnić wniosek o wyłączenie. Zgodnie z rozporządzeniem nr 17 jedynie Komisja uprawniona jest do sformułowania takiej oceny, co wyjaśnia, dlaczego Sąd uzależnił analizę drugiej, trzeciej i czwartej przesłanki zastosowania art. 81 ust. 3 WE od wyniku analizy przesłanki pierwszej. Sąd słusznie uznał w pkt 309 zaskarżonego wyroku, że „zarówno ze [spornej decyzji], jak i z toczących się debat wynika, że uproszczone wnioski, do których doszła Komisja w przedmiocie istnienia reperkusji, jakie wywołuje na osobie użytkownika niezbędny charakter art. 4 porozumienia, i brak eliminacji konkurencji, opierają się na wniosku w przedmiocie istnienia wzrostu wydajności", a w pkt 310 wyroku, że „o ile [ten ostatni] wniosek jest sprzeczny z prawem w zakresie, w jakim odnosi się on do istnienia wkładu w popieranie postępu technicznego, o tyle wnioski te są same w sobie nieważne".

163 Po pierwsze, rola Sądu nie polega na zastępowaniu własną oceną oceny ekonomicznej autora decyzji, której zgodność z prawem jest przedmiotem kontroli. Jak wskazano bowiem w pkt 85 niniejszego wyroku, kontrola, jaką nad dokonywanymi przez Komisję złożonymi ocenami ekonomicznymi sprawuje sąd wspólnotowy, ogranicza się do sprawdzenia, czy przestrzegane były reguły proceduralne oraz zasady dotyczące obowiązku uzasadnienia aktu, a także czy nie wystąpił błąd co do okoliczności faktycznych oraz czy nie wystąpił oczywisty błąd w ocenie i czy nie doszło do nadużycia władzy.

164 W sytuacji gdy Komisja nie przedstawiła wyjaśnień odnoszących się do którejś z przesłanek określonych w art. 81 ust. 3 WE, Sąd bada w ramach takiej kontroli, czy uzasadnienie decyzji Komisji dotyczące tej przesłanki jest wystarczające.

165 Właśnie tak postąpił Sąd w pkt 309 zaskarżonego wyroku.

166 Po drugie, należy stwierdzić, że Sąd nie wypaczył znaczenia pkt 187 uzasadnienia spornej decyzji, uznając, iż wniosek Komisji, stosownie do którego art. 4 porozumienia nie jest niezbędny, jest niewystarczający, ponieważ sformułowany został w oparciu o twierdzenie, że przepis ten nie prowadzi do powstania odczuwalnej korzyści obiektywnej.

167 Podniesione w tym względzie zarzuty Komisji i Aseprofar należy zatem oddalić jako bezzasadne.

168 Z całości powyższych rozważań wynika, że odwołania wniesione przez GSK, EAEPC, Aseprofar i Komisję należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

169 Zgodnie z art. 122 akapit pierwszy regulaminu Trybunału, jeżeli odwołanie jest bezzasadne albo jeżeli jest zasadne i Trybunał orzeka wyrokiem kończącym postępowanie w sprawie, Trybunał rozstrzyga o kosztach. Zgodnie z art. 69 § 2 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Niemniej jednak art. 69 § 3 akapit pierwszy regulaminu przewiduje, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron oraz w przypadkach szczególnych Trybunał może postanowić, że koszty zostaną rozdzielone albo że każda ze stron poniesie własne koszty. Natomiast art. 69 § 4 akapit pierwszy regulaminu stanowi, że państwa członkowskie, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

170 W tym przypadku zarzuty GSK, EAEPC, Aseprofar i Komisji nie zostały uwzględnione, a zatem każdą z tych stron należy obciążyć jej własnymi kosztami związanymi z odnośnym postępowaniem oraz uznać, że Rzeczpospolita Polska ponosi swe własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) Odwołania wniesione przez GlaxoSmithKline Services Unlimited, dawniej Glaxo Wellcome plc, Komisję Wspólnot Europejskich, European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC) i Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar) zostają oddalone.

2) Każda ze stron pokrywa własne koszty związane z odnośnym postępowaniem.

3) Rzeczpospolita Polska ponosi swe własne koszty.

Podpisy